

REGISTRERINGER AV HVITRYGGSPETT
I NORDRE ØYEREN NATURRESERVAT
OG PÅ
ØVRE ROMERIKE
VÅREN 1989

NORDRE ØYEREN FUGLESTASJON

FORORD

Registreringene er et samarbeidsprosjekt mellom Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Nordre Øyeren fuglestasjon (NØF) og er en fortsettelse av undersøkelser utført i 1987 og 1988. Resultatene fra disse er publisert i egne interne rapporter. Det henvises til disse for beskrivelse av undersøkelsesmetoder og områdebeskrivelse for Nordre Øyeren og nedre del av Leira-området. De nye undersøkelsesområdene er beskrevet bak resultatene fra årets registreringer.

Feltarbeidet er som tidligere utført av endel av Nordre Øyeren fuglestasjons medlemmer: Trond Aspelund, Knut Eie, Yngve Kvebæk, Terje Skibakk, Per Ole Syvertsen og James Wilson. Disse takkes hjertelig for innsatsen.

Billingsstadsletta, 20. september 1990
Nordre Øyeren fuglestasjon

Øivind Syvertsen

RESULTATER

Nordre Øyeren naturreservat

Innenfor reservatets grenser ble ett par funnet hekkende i et tidligere kjent område på Kusand. Reirtreet lå ca. 100 m nord for fjorårets reir. Reiret lå i en gråor (*Alnus incana*) i utkanten av tett edelløvskog, og reiråpningen var plassert nordvendt 5 meter over bakken. Også fjorårets reir lå i en gråor som forøvrig er det dominerende treslaget i området.

Indikasjon på at arten også hekket dette året kom 29. april da et individ ble sett i flukt fra den nordlige delen av Kusand i retning mot Sniksand.

Den 25. mai ble så reiret funnet. Det inneholdt da unger som var godt hørbare. Det var ikke mulig da å bestemme antallet eller alderen på ungene. Bare en av foreldrefuglene ble observert.

Den 3. juni ble reiret besøkt på nytt og ungene var klare til å forlate reiret. Heller ikke denne gangen lot det seg gjøre å fastslå antallet. Observasjonene som ble gjort tyder imidlertid på at det var 2-3 unger. Begge de voksne fuglene ble observert ved reiret og begge hadde ring på høyre fot. Selv om ikke registreringsnumrene ble kontrollert er det liten tvil om at det dreier seg om det samme paret som ble konstatert hekkende i 1988. I 1988 ble en av ungene også ringmerket, men denne fikk ringen på venstre fot.

På Årnestangens ytterste del ble en hunn observert matsøkende 21. mai. Det er usikkert om dette var hunnen fra Kusand. Årnestangen er et sted som besøkes ofte av fuglekikkere, men dette er allikevel sammen med et individ observert 3. juni på Storsand det eneste rapporterte funn utenfor Kusand. Det er derfor ikke sannsynlig at arten hekker på Årnestangen. Funn av ferske hakkemerker fra matsøk midt på Årnestangen gjort 25. mars viser at Årnestangen brukes sporadisk som matletingsområde. Observasjonen på Storsand ga heller ingen indikasjon på hekking der.

Kongsrudtjernet, Skedsmo

Basert på opplysninger fra Harald og Leif Gjerde ble dette området besøkt ved to anledninger, 15. april og 1. juni. Ingen observasjoner av arten ble gjort.

Leira-området

Leirelva med tilgrensende områder ble undersøkt langs følgende strekninger:

- Åråsen - Tomtestilla (Skedsmo)
- Nedre Hekseberg - 2 km oppstrøms (Sørum)
- Bro mellom Kløfta og Ask - Rud (Ullensaker)

Det ble ikke gjort observasjoner eller funnet sportegn av arten langs noen av strekningene.

Vorma

Vorma med tilgrensende områder ble undersøkt følgende steder/strekninger:

- Samløpet med Glomma ved Nes kirkeruiner (Nes)
- På østsiden sør for Eidsvoll mellom Jøndal og Hovin (Eidsvoll og Nes)
- På vestsiden nord for Eidsvoll nær Dokknes (Eidsvoll)

Det ble ikke gjort observasjoner eller funnet spor tegn av arten langs noen av strekningene.

OMRÅDEBESKRIVELSER

Leiras øvre del

De undersøkte områder er ravinedalene som ligger på begge sider av elva. Vegetasjonen er en blanding av partier med ren barskog, blandingsskog og ren edelløvsog. Mange steder er skogen fjernet helt ned til elva for å gi plass til åker og beiter. Det ble bare registrert enkelte mindre skogområder med kvaliteter som antas egnet som hvitryggspetthabitater. Langs hele strekningen flyter elva rolig. Med unntak av spredte gårder er det lite bebyggelse langs de undersøkte strekninger.

Vorma

Langs Vormas østside er det flere lengre strekninger med ren edelløvsog i et smalt belte langs elva. Lengre inn fra elva er det oppdyrket mark. Tilsvarende habitattype som arten velger i Øyeren ble funnet flere steder.